

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

*«Модернізація інформаційно-цифрової
підготовки керівників в умовах підвищення
кваліфікації»*

Виконав: здобувач 2 курсу, групи
УНЗ-21м

Спеціальності:

073 «Менеджмент» (Управління
навчальним закладом)

Дерієнко А.В.

Керівник: Сапожников С.В.,
д-р пед. наук, професор

м. Дніпро
2023

АНОТАЦІЯ
Випускної кваліфікаційної роботи магістра
Дерієнко Андрія Віленовича
на тему:
«Модернізація інформаційно-цифрової підготовки керівників в умовах
підвищення кваліфікації»

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 073 «Управління навчальними закладами» (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедра інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена проблемі модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників в умовах підвищення кваліфікації. Актуальність дослідження зумовлена соціальним замовленням суспільства щодо якісної інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО, потребою модернізації процесу інформаційно-цифрової підготовки, відповідно до сучасних вимог окреслених у законодавчих та нормативних документах.

У першому розділі «Теоретичний і методичний аспекти особливостей модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО в умовах підвищення кваліфікації» проаналізовано поняття «інформаційно-цифрова компетентність керівників ЗЗСО як результат інформаційно-цифрової підготовки», розкрито сутність комплексного підходу до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ у підвищенні кваліфікації керівників ЗЗСО, визначено чинники модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО. У другому розділі «Дослідно-експериментальна перевірка результативності модернізації інформаційно-цифрової підготовки на засадах комплексного підходу до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ» наведено загальну методику проведення дослідження, висвітлено результати дослідно-експериментальної перевірки та презентовано методичні рекомендації щодо модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО на основі комплексного підходу до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ.

Теоретична значущість та наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: визначено і теоретично обґрунтовано спосіб модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО на основі комплексного підходу до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ в освітньому процесі; розкрито сутність інформаційно-цифрової компетентності керівника ЗЗСО як динамічної комбінації знань, умінь, способів мислення, поглядів, цінностей, що визначають його цифрову грамотність і здатність використовувати інформаційно-цифрові технології процесі управління ЗЗСО. Виокремлено її складники: когнітивний (знання основ роботи з цифровими даними; способів створення цифрового контенту; дидактичних можливостей інформаційно-цифрових технологій в процесі підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО; методики використання інформаційно-цифрових технологій у процесі управління закладом загальної середньої освіти); операційно-діяльнісний (уміння використовувати цифрові засоби в професійній діяльності та суспільному житті, реалізовувати дидактичні можливості ІЦТ в процесі підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО; схарактеризовано рівні сформованості інформаційно-цифрової компетентності керівників ЗЗСО (високий, середній,

базовий); в якості чинників модернізації інформаційно-цифрової підготовки виокремлено: випереджувальний характер навчання; інформаційна діяльність та інформаційна взаємодія з використанням ІТТ; модульність; варіативність; прикладна спрямованість підготовки; електронна та дистанційна підтримка процесу підвищення кваліфікації; цифрове освітнє середовище.

Практичне значення одержаних результатів дослідження. Закладам вищої та післядипломної освіти запропоновано один із способів модернізації інформаційно-цифрової підготовки. Він полягає у комплексній реалізації дидактичного потенціалу ІТТ в основних формах організації процесу підвищення кваліфікації: на навчальних заняттях, у самостійній роботі, практичній підготовці, контрольних заходах. Для його реалізації запропоновано навчально-методичне забезпечення модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО. За результатами дослідження укладено методичні рекомендації для викладачів закладів вищої та післядипломної освіти, що здійснюють підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО. Результати дослідження можуть бути використані викладачами, з метою модернізації інформаційно-цифрової підготовки слухачів курсів підвищення кваліфікації, під час складання навчальних програм, плануванні й проведенні навчальних занять, організації самостійної роботи, під час практичної підготовки слухачів і контрольних заходів.

Ключові слова: види навчальних занять, інформаційно-цифрова компетентність, інформаційно-цифрова підготовка, комплексний підхід до реалізації дидактичного потенціалу ІТТ, керівник закладу загальної середньої освіти, модернізація інформаційно-цифрової підготовки, цифрове освітнє середовище, чинники модернізації інформаційно-цифрової підготовки.

SUMMARY

**Master's thesis
Derienko Andrii**

Topic: "Modernization of Information and Digital Training of Education Heads in Conditions of Professional Development"

The Master's thesis of a 2nd year applicant in major 073: "Management of Educational Institutions" (Alfred Nobel University, Dnipro, Department of Innovative Technologies in Pedagogy, Psychology and Social Work) is devoted to the issue of modernization of information and the digital training of education leaders in conditions of advanced training. Relevance of the study: the study was motivated by the societal demand for high-quality informational and digital training of comprehensive secondary school institution (CSSI) heads, and the need to modernize the informational and digital training process in accordance with modern requirements outlined in legislative and regulatory documents.

In the first chapter, "Theoretical and Methodological Aspects of the Modernization of the Information and Digital Training (IDT) of Educational Institution Heads Under the Conditions of Professional Development", the concept of "information and digital competence of educational institution leaders as a result of information and digital training" was analyzed, the essence of a comprehensive approach to the realization of the didactic potential of IDT in professional development of CSSI managers was presented, and the factors for modernizing the IDT of CSSI managers were determined. In the second chapter, "Research-experimental Verification of the Effectiveness of the Modernization of Information and Digital Training Based on the Principles of a Comprehensive Approach to the Realization of the Didactic Potential of IDT" the general methodology of conducting research is given, the results of research and experimental verification are presented, and methodological recommendations are given for the modernization of the IDT of educational institution heads based on a comprehensive approach to the realization of the didactic potential of IDT.

The theoretical significance and scientific novelty of the obtained results lies in the following: the method of modernizing the IDT of educational institution heads based on a comprehensive approach to the realization of the didactic potential of IDT in the educational process has been defined and theoretically substantiated; the essence of the information and digital competence of a CSSI head is revealed as a dynamic combination of knowledge, skills, ways of thinking, views and values which determine the head's digital literacy and ability to use information and digital technologies in the process of managing the CSSI. Its components are as follows: cognitive (knowledge of the basics of working with digital data; methods of creating digital content; didactic possibilities of information and digital technologies in the educational process of a primary school; methods of using information and digital technologies in the process of managing a comprehensive secondary school institution); operational (the ability to use digital tools in professional activities and social life, to implement the didactic possibilities of IDT in the process of improving the qualifications of CSSI heads; levels of information processing and digital competence of CSSI heads are characterized (high, medium, basic);

the following criteria for the modernization of IDT are highlighted: the anticipatory nature of training; informational activity and informational interaction using IDT; modularity; variability; application of the training; electronic and remote support of the professional development process, and the digital educational environment.

Practical significance of the obtained research results. Institutions of higher and postgraduate education are offered a way to modernize information and digital training. It is the comprehensive realization of the didactic potential of IDT for organizing the process of professional development: in training sessions, in independent work, practical training and testing events. For its implementation, educational and methodological support for the modernization of the information and digital training of CSSI heads is proposed. According to the results of the study, methodological recommendations are presented for teachers of higher and postgraduate education institutions, which improve the qualifications of CSSI heads. The results of the study can be used by teachers for the purpose of modernizing the information and digital training of trainees in advanced training courses, during the preparation of training programs, planning and conducting of training sessions, organizing of independent work, as well as during practical training of trainees and testing measures.

Keywords: types of educational activities, information and digital competence, information and digital training, comprehensive approach to the realization of the didactic potential of IDT, head of a comprehensive secondary school institution, modernization of information and digital training, digital educational environment, factors of modernization of information and digital training.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ІЦТ – інформаційно-цифрові технології

ІЦК – інформаційно-цифрова компетентність

ІЦ компетентність – інформаційно-цифрова

компетентність ІЦ підготовка – інформаційно-цифрова

підготовка

ЗВО – заклад вищої

освіти

ЗЗСО – заклади загальної середньої

освіти

НУШ – Нова українська

школа ЦОР – цифрові

освітні ресурси

ЕОР – електронні освітні

ресурси ЦОС – цифрове

освітнє середовище

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ І МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО- ЦИФРОВОЇ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ЗЗСО В УМОВАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	8
1.1. Інформаційно-цифрова компетентність керівників ЗЗСО як результат інформаційно-цифрової підготовки	8
1.2 Комплексний підхід до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ у підвищенні кваліфікації керівників ЗЗСО	15
1.3 Чинники модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО	27
Висновки до першого розділу	46
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ЗЗСО НА ЗАСАДАХ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДИДАКТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІЦТ	49
3.1 Загальна методика проведення дослідження	49
3.2 Результати дослідно-експериментальної перевірки	53
3.3. Методичні рекомендації щодо модернізації інформаційно-цифрової підготовки керівників ЗЗСО на основі комплексного підходу до реалізації дидактичного потенціалу ІЦТ	82
Висновки до другого розділу	86
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	